

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2014

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2014

Κείμενο καί τυπογραφική ἐπιμέλεια:
Κωστῆς Κοκκινόφτας

Φωτογραφία ἐξωφύλλου: Ἡ προσκυνηματική εἰκόνα
τῆς Θεοτόκου. Ἔργο τοῦ ἀγιογραφικοῦ ἐργαστηρίου
τῆς Μονῆς.

Φωτογραφία ὀπισθοφύλλου: Πανοραμική ὄψη
τῆς Μονῆς ἀπό τὰ δυτικά.

Οἱ φωτογραφίες τῶν σελίδων 38 καί 42 παραχωρήθηκαν
ἀπό τόν κ. Ἄγγελο Χατζησοφοκλέους καί τό φωτογραφεῖο
CYVICA.

© 2014 ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ISBN: 978-9963-2016-8-6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου	7
Χαιρετισμός Ἡγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσσης Ἀρχιμανδρίτη Ἀθανασίου . . .	11
Πρόλογος Ἡγουμένης Ἱερᾶς Μονῆς Θεοτόκου Γερόντισσας Εὐφημίας	13
Ἄ Οὐ Γυναικεῖος Μοναχισμός στήν Κύπρο	17
Ἡ θέση καί ἡ ὀνομασία τῆς Μονῆς	23
Ἡ Ἀδελφότητα «Φιλοθέη»	25
Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς	39
Ἄ Οὐ ναός καί τό μοναστηριακό οἰκοδόμημα . . .	47
Βιβλιογραφία	61

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μέ αισθήματα βαθύτατης συγκίνησης και πνευματικής τρυφής χαιρετίζουμε τήν έκδοση τοῦ βιβλίου, πού ἀναφέρεται στήν ἴδρυσή καί τήν ἀποστολή τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου.

Τό ὄνομα τῆς Παναγίας εἶναι βαθύτατα συνδεδεμένο καί ταυτισμένο μέ τήν ψυχοσύνθεση καί τήν ταυτότητα τοῦ λαοῦ μας. Εἶναι ἡ πνευματική Μητέρα ὅλων μας! Σέ αὐτήν καταφεύγουμε, ἐλπιδοφόροι, σέ κάθε μας λύπη, γιά νά τῆς ἐκφράσουμε τόν πόνο μας καί νά τῆς ζητήσουμε νά μεσολαβήσει, «ὡς ἔχουσα μητρικήν παρρησίαν», πρὸς τόν Μονογενῆ Τῆς Υἱό γιά ἐπίλυση τοῦ κάθε προβλήματος, πού μᾶς παρουσιάζεται στή ζωή. Ἀποτελεῖ ὄντως τή θερμή πρεσβεία, τό ἀπροσμάχητο τεῖχος, τήν πηγγή τοῦ ἐλέους καί τό λυτρωτικό μας καταφύγιο στούς κινδύνους τῆς

ζωής μας. Καί σέ αὐτήν προστρέχουμε σέ κάθε πτυχή τῆς ζωής μας, γιά νά τῆς ἐκφράσουμε τά αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης μας γιά τίς μεγάλες δωρεές τοῦ Ὑιοῦ Τῆς, καί νά ἐκφράσουμε, μαζί μέ τόν ὕμνωδό τῆς Ἐκκλησίας μας, τήν ἐπίκληση:

Χαρᾶς μου τήν καρδίαν πλήρωσον, Παρθένε,
ἢ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τό πλήρωμα,
τῆς ἀμαρτίας τήν λύπην ἐξαφανίσασα.

Ἀπό τέτοια οὐράνια αἰσθήματα παρωθούμενες οἱ ἀφοσιωμένες Ἀδελφές - Μέλη τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», τῆς συνεργαζομένης μέ τό Ἴδρυμα «Ἅγιος Νεκτᾶριος», ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ πνευματικοῦ τους πατρός Ἀθανασίου, Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσης, ἀποφάσισαν νά ιδρύσουν τήν Ἱερά τους Μονή καί νά τήν ἀφιερώσουν στά Εἰσοδία τῆς Θεοτόκου.

Ἡ κατάθεση τοῦ θεμελίου λίθου ἔγινε ἀπό τόν ἀοίδιμο Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α' στίς 21 Νοεμβρίου 1991, ἐόρτια ἡμέρα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, καί στίς 24 Φεβρουαρίου 1992 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐνέκρινε τή σύσταση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Ἱερά Μονή τῆς Θεοτόκου ξεκίνησε τή λειτουργία της τήν 1η Σεπτεμβρίου 1993, μέ ἀγρυπνία, προΐσταμένου τοῦ καθοδηγητῆ καί πνευματικοῦ πατρός τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», Ἀθανασίου, Ἡγουμένου Τροοδιτίσης, καί ἐγκαινιάστηκε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α' στίς 22 Ὀκτωβρίου 1995.

Ἐκτοτε ἡ Ἱερά Μονή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου συνεχίζει νά καρποφορεῖ ἐν Κυρίῳ, κάτω ἀπό τήν ἐμπνευσμένη καθοδήγηση τῆς Ἡγουμένης Εὐφημίας, καί νά ἐκπληρώνει τή θεόδοτη ἀποστολή της.

Στό διάστημα αὐτό τῆς λειτουργίας της, ἐκτός ἀπό τίς πολυποίκιλες οἰκοδομικές ἐπεκτάσεις, πού ἔγιναν ὅλες κάτω ἀπό τήν ἐμπνευσμένη καί πολύχρονη μοναστική πείρα τοῦ Γέροντος Ἀθανασίου, ἡ Ἱερά Μονή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου προσφέρει πρωτίστως τήν πνευματική εὐωδία τῆς βιωματικῆς τρυφῆς τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας μας στό πολυπληθές ἐκκλησίασμά της.

Εἶναι, ὄντως, πάρα πολύ συγκινητικό νά βλέπει κανεῖς τά πλήθη τῶν πιστῶν νά πλημμυρίζουν τήν Ἱερά Μονή καθ' ἑκάστη Κυριακή καί ἑορτή, γιά νά βιώσουν τό πνευματικό κάλλος τῆς Θείας Λειτουργίας καί νά μετάσχουν τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἡ πλημμυρίδα αὐτή τῶν πιστῶν δημιουργεῖ σέ ὅλους ἐμᾶς, πού ὀρίσαμε ὡς στόχο τῆς ζωῆς μας νά ποιμάνουμε χριστιανικά τόν λαό μας, εὐθῦνες μεγάλες ἀπέναντι στόν Θεό καί στόν λαό μας, τοῦ ὁποίου πολλάκις γευτήκαμε μέ θαυμασμό τό βαθύ θρησκευτικό του αἶσθημα.

Ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς μου εὐχομαι, ὅπως ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου κρατύνει καί φωτίζει ἐν παντί, τόσο τήν ἁγία Ἡγουμένη Εὐφημία, ὅσο καί τίς ἐν Κυρίῳ ἀδελφές της, ὥστε καθ' ἡμέραν νά ἀναβαίνουν τίς βαθμίδες τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, ἐπ'

ἀγαθῶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀπό κέντρου καρδίας εὐχομαι σέ ὅλες, ὅπως τό τέρμα τοῦ πνευματικοῦ τους αὐτοῦ σταδίου εἶναι ὁ οὐρανός.

Τέλος, μετά τοῦ ὕμνωδοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀναφωνῶ καί ἐγώ:

Θεοτόκε, ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων,
εἰς Σέ θαρροῦμεν, εἰς Σέ καυχώμεθα,
ἐν Σοί πᾶσα ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἐστι.
Πρέσβευε τῷ ἐκ Σοῦ τεχθέντι ὑπέρ τῆς Ἱερᾶς
Μονῆς τῆς φερούσης τό πανάγιον ὄνομά Σου.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου,
Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014.

Μετ' εὐχῶν ἐγκαρδίων

Ἱ. Ἐπίσκοπος Χρυσόστομος

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ

✠ εωρῶ ὡς ἐπιβεβλημένον καθήκον μου νά συγχαρῶ τήν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Θεοτόκου, διά τήν ἀπόφασίν της νά προβῆ εἰς τήν παροῦσαν ἔκδοσιν τοῦ ἱστορικοῦ τῆς Ἱερᾶς των Μονῆς. Πέραν τῆς προσωπικῆς μου χαρᾶς καί ἱκανοποίησεως, ἐκφράζω καθηκόντως καί τάς εὐχαριστίας μου πρός ὅσους συνέβαλαν εἰς τήν ἀρτιωτέραν παρουσίαισιν τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

Τό ἱστορικό τῆς γενέσεως καί λειτουργίας τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς ἀποτελεῖ ἓνα ἀκόμη τεκμήριον τῆς εὐαρεσκείας, εὐνοίας καί προστασίας τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἱερόν θεσμόν τῆς μοναχικῆς ἀφιερώσεως. Ἡ διακονία τῆς πνευματικῆς πατρότητος τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς, ἡ ὁποία κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος ἀνετέθη εἰς τήν μετριότητά μου, μοῦ ἐπέτρεψε νά θαυμάσω τήν στοργικήν πρόνοιαν καί ἀγάπην τοῦ οὐρανίου Πατρός μας καί τῆς Παναγίας μητρός Του πρός τήν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς, καθ' ὅλας τάς φάσεις τῆς ἱστορικῆς της πορείας.

Ὅντως, μόνο διά τῆς θείας βοήθειας καί τῶν Θεομητορικῶν πρεσβειῶν τῆς Παναγίας μας θά μπορούσε νά πραγματοποιηθῆ τό θαῦμα αὐτό τῆς ἀνεγέρσεως ἐκ τοῦ μή ὄντος τῆς νεοδημήτου Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς (1993), μέ εἴκοσι ἤδη ἐνασκουμένες μοναχάς. Καί τοῦτο μέ ἐλάχιστους οικονομικούς πόρους καί εἰς χῶρον ἄγνωστον, χωρίς καθόλου μοναχικήν προϊστορίαν.

Ὅφείλω λοιπόν νά ἐκφράσω, μέσα ἀπό τίς λίγες αὐτές γραμμές, τήν θερμήν εὐχαριστίαν καί εὐγνωμοσύνην μου πρός τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καί τήν Παναγίαν μητέρα Του, πού εἶναι «τό τεῖχος τῶν παρθένων», «ἡ στήλη τῆς Παρθενίας» καί ἡ «καλή κουροτρόφος τῶν παρθένων», ὅπως λέγομεν εἰς τούς «Χαιρετισμούς» της. Ἐπικαλούμενος τάς ἀκοιμήτους πρεσβείας της, εὐχομαι ὁ παντοδύναμος Κύριος νά στερεώνη τήν Ἱεράν αὐτήν Μονήν εἰς αἰῶνας αἰώνων, πρός δόξαν ἰδικήν του, ἁγιασμόν καί σωτηρίαν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων ἀδελφῶν καί ψυχικήν ὠφέλειαν τῶν μετά πίστεως, εὐλαβείας καί φόβου Θεοῦ προσερχομένων εἰς αὐτήν προσκυνητῶν.

† ὁ Ἠγούμενος Τροοδιτίσης Ἀθανάσιος

† ὁ Ἠγούμενος Τροοδιτίσης Ἀθανάσιος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Μέ τήν συμπλήρωσιν τῆς πρώτης εικοσαετίας τῆς Ἱερᾶς μας Μονῆς (1993-2013), διεφάνη ἡ ἀνάγκη ἑνός μικροῦ βιβλίου, τό ὁποῖον νά ἐνημερώνη τόν προσκυνητήν αὐτοῦ τοῦ χώρου σχετικά μέ τήν μικρὴν ἱστορίαν του· τί προϋπήρχε στόν χώρον αὐτόν, ποιοί καί πῶς ἔκτισαν αὐτό τό Μοναστήρι καί διάφορα ἄλλα ἐνημερωτικά στοιχεῖα.

Ὅλα αὐτά θά τά βρῆτε, διαβάζοντας αὐτό τό βιβλίον, πού μέ πολλήν ἀγάπην καί ἐνδιαφέρον ἐτοιμάσθηκε ἀπό τόν κύριον Κωστῆ Κοκκινόφτα, ἱστορικόν ἐρευνητήν, ὁ ὁποῖος, μαζί μέ τά ὅσα ἄλλα καθήκοντα ἔχει, προσεφέρθη, ἀνταποκρινόμενος στήν παράκλησίν μας, νά ἀσχοληθῆ καί μέ τήν Ἱεράν Μονήν τῆς Θεοτόκου.

Ἐπιθυμῶ, στήν περιορισμένην ἕκτασιν ἑνός Προλόγου, νά ἀναφέρω ὅτι ἡ ἴδρυσις, ὀργάνωσις καί λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Θεοτόκου, μετά τήν εὐλογία, τήν χάριν καί τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καί τῆς Θεοτόκου, ὀφείλεται βασιικά σέ δύο ἀνθρώπους-κληρικούς, Ἱερομονάχους καί Πνευματικούς, οἱ ὁποῖοι ἠθέλησαν νά ἀναλάβουν τό βᾶρος καί τήν

εὐθύνη, προσφέροντας ανεπιφύλακτα τὸν ἑαυτὸν τους, καὶ νὰ συμβάλουν σέ ἓνα ἱερόν ἔργον:

Πρῶτος ὁ μακαριστὸς Ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντῖνος Λευκωσιάτης, μέ τήν συγκρότησιν, ὀργάνωσιν καὶ πολυετῆ πνευματικὴν καθοδήγησιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», βάσει μοναχικῶν ἀρχῶν, μέ διαμονήν σέ κοινόν οἶκημα καὶ μέ κοινοβιακόν πρόγραμμα· ἀνέθεσε δέ σέ αὐτές τήν συμβολήν στό κοινωνικόν - φιλανθρωπικόν ἔργον τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτᾶριος» καὶ καλλιέργησε στίς ψυχές τους τήν προσδοκίαν διὰ κάτι καλύτερον, κάτι ἀνώτερον, πνευματικώτερον.

Ὅταν δέ ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου μετακίνησε τὸν π. Κωνσταντῖνον ἀπό τήν γῆν στόν οὐρανόν, ἀνέθεσε τήν σκυτάλην στά χέρια τοῦ νῦν ἀξιοσεβάστου Καθοδηγητοῦ μας καὶ Πνευματικοῦ Πατρός Ἀθανασίου, Ἡγουμένου Τροοδιτίσσης, διὰ νὰ συνεχίσῃ τό ἔργον· νὰ συμβάλῃ στήν πνευματικὴν πρόοδον τῶν ἀδελφῶν, οὕτως ὥστε τό σκιῶδες βιούμενον μοναχικόν φρόνημα νὰ πάρῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ· οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἀφιερωμένες νεάνιδες νὰ ἀποτελέσουν τήν πρώτην καὶ στερεάν ομάδα τῶν Μοναχῶν, οἱ ὁποῖες θά ἐστελέχωναν τήν Ἱεράν Μονήν τῆς Θεοτόκου, πού ἄρχισε παράλληλα νὰ ἀναδύεται ἐκ τοῦ μηδενός στόν χῶρον, ὅπου τήν βλέπετε σήμερα. Καί οἱ ἀδελφές, ἢ μία μετά τήν ἄλλη, παίρνουν τό Μέγα καὶ Ἀγγελικόν Σχῆμα ἀπό τά τίμια χέρια τοῦ Πνευματικοῦ μας, π. Ἀθανασίου, καὶ ζοῦν τό προσδοκώμενον ἐπί π. Κωνσταντῖνου, τό κάτι καλύτερον, τό κάτι ἀνώτερον, τό πνευματικώτερον.

Καί αὐτό πού θέλω ἐμφαντικά νά τονίσω, εἶναι ὅτι ἡ Ἱερά Μονή τῆς Θεοτόκου, ἄνευ τῆς παρουσίας, τῆς θεοφωτίστου ὁράσεως καί δράσεως, ἄνευ τῆς σοφῆς προνοίας ἐκ τῆς πολυετοῦς πείρας, τῶν ἐμπειριῶν καί βιωμάτων τοῦ Ἰδρυτοῦ καί Κτήτορος αὐτῆς – τοῦ ἁγίου Ἡγουμένου Τροοδιτίσσης Ἀθανασίου – δέν θά μπορούσε ποτέ ὄχι μόνο νά ἀνεγερθῆ, ὅπως ἀνηγέρθη, καί νά ὀργανωθῆ καί νά λειτουργήσῃ πλήρως ἐξοπλισμένη, ἀλλά οὔτε ὡς μακρόν ὄνειρον σέ καμμίας μας τόν νοῦν ἢ τήν φαντασίαν θά ἤμποροῦσε νά διαφανῆ ἔστω καί ὡς εἰκόνα.

Εὐχαριστίες χρεωστοῦμεν ἄπειρες στόν Μέγα Δωρεοδότην Θεόν μας καί Κύριον, στόν πρῶτον Πνευματικόν μας π. Κωνσταντῖνον καί στόν Γέροντα καί Πνευματικόν μας Πατέρα Ἀθανάσιον, ὁ ὁποῖος συνέβαλε ὄχι μόνο πνευματικά, ἀλλά καί οἰκονομικά στήν ἀνέγερσιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας – σημειῶν ἔνδεικτικά ὅτι τό εἰκονοστάσιον τοῦ Καθολικοῦ καί οἱ καμπάνες εἶναι δικές του δωρεές, μέσω τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσσης, ἀλλά καί σέ μετρητά οἱ εἰσφορές του ἀνήλθαν σέ χιλιάδες εὐρώ.

Οἱ εὐχαριστίες μας ἀναφέρονται καί στούς Ἱεράρχες μας Ἀρχιεπισκόπους ἀοίδιμον Χρυσόστομον Α΄ καί τόν νῦν Μακαριώτατον Χρυσόστομον Β΄, διά τήν πάσης φύσεως στήριξιν καί εὐλογίαν. Ὅφειλομεν εὐχαριστίες καί στούς πολυπληθεῖς δωρητές καί εὐεργέτες, ἀλλά καί στούς ἀπλοῦς καί ταπεινοῦς δωρητές καί προσκυνητές. Στό τέλος ὅλων ἐκφράζομεν τίς εὐχαριστίες μας πρός τόν κ. Κωστή

Κοκκινόφτα, τό ὄνομα τοῦ ὁποίου ἀνεφέρθη καί στήν ἀρχήν τοῦ Προλόγου μας, διά τόν λόγον ὅτι ἡ ὀλοπρόθυμη προσφορά του ἦτο ἡ ἀρχή αὐτοῦ τοῦ βιβλίου καί τό ἐνδιαφέρον του ἀνύστακτον μέχρι τό τέλος του, μέ τήν ἐκτύπωσίν του. Δι' ὄλους εὐχαριστοῦμεν τόν Κύριον καί παρακαλοῦμεν Αὐτός νά ἀνταποδώσῃ στόν καθένα κατὰ τό ἔλεός του. Ἀμήν.

† ἡ Ἡγουμένη μοναχή Εὐφημία

Ο ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ἡ ἱστορία τοῦ μοναχισμοῦ στήν Κύπρο θεωρεῖται ἀπό πολλοὺς ταυτόσημη μέ αὐτήν τῶν ἀνδρικών μοναστηρίων, ὅπου διαφυλάχθηκαν τά ἑλληνικά γράμματα καί οἱ τέχνες καί ἐνισχύονταν πνευματικά οἱ πιστοί μέ τή συμμετοχή τους στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καί εἰδικά σέ αὐτό τῆς ἐξομολόγησης. Παράλληλα, ὅμως, μέ τόν ἀνδρῶο μοναχισμό ἀναπτύχθηκε ἀπό τούς πρῶτους χριστιανικούς αἰῶνες καί ὁ γυναικεῖος, πού χωρίς νά ἔχει τήν πολύμορφη ἐθνική, κοινωνική, πολιτιστική καί ποιμαντική δραστηριότητα τοῦ ἀνδρώου, λειτούργησε ὡς πνευματικό καταφύγιο ὄσων γυναικῶν ἐπιθυμοῦσαν νά ἀφιερωθοῦν στόν Θεό καί ἀναζητοῦσαν χώρους, ὅπου θά ἔβρισκαν τήν ἐπιζητούμενη ἡσυχία, ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά περισυλλογή καί ἄσκηση. Τόν ἴδιο ρόλο διαδραματίζουν οἱ γυναικεῖες Μονές καί σήμερα, συμβάλλοντας παράλληλα καί στήν πνευματική ἐνίσχυση τοῦ λαοῦ, πού, κουρασμένος ἀπό τίς ποικίλες ἔγνοιες τῆς καθημερινότητας, προσέρχεται ταπεινός προσκυνητής σέ αὐτές.

Ἐπαρξή γυναικείων Μονῶν στήν Κύπρο μαρτυρεῖται ἤδη ἀπό τούς Μεσοβυζαντινοὺς χρόνους

(10ος-12ος αιώνας) και τα πρώτα χρόνια της Λατινοκρατίας (1191-1571), όπως της Βλαχερνίτισσας και της Υπεράγνου Θεομήτορος. Η πρώτη ιδρύθηκε στην Ταμασό από τον Όσιο Νείλο, θεμελιωτή του μοναχισμού της Ίερας Μονής Μαχαιρά και συγγραφέα της Τυπικής Διάταξης της Μονής (1201), ενώ για τη δεύτερη γίνεται αναφορά στο μαρτύριο των δεκατριών μοναχών της Καντάρας (1231). Πιθανόν, όμως, να λειτουργούσαν γυναικεία μοναστικά κέντρα από προηγουμένως, αφού, όπως γνωρίζουμε από άλλες πηγές, η ιστορία του γυναικείου μοναχισμού στις περιοχές της καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς ανάγεται στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες.

Γυναικείες Μονές στο νησί λειτουργούσαν και κατά τα χρόνια της Λατινοκρατίας, όπως η λατινική της Ἀγίας Θεοδώρας του Τάγματος τῶν Κιστερικιανῶν, πού ιδρύθηκε τό 1244 στή Λευκωσία, και οἱ ὀρθόδοξες τῆς Παναγίας Φανερωμένης, τῆς Παλουριώτισσας, τῶν Ἀγίων Πάντων και ἡ ἐπονομαζόμενη Γυνακεία, πού ἀναφέρονται στόν 16ο αἰῶνα, ἐπίσης στή Λευκωσία. Ὑστερα ἀπό τήν κατάκτηση τῆς Κύπρου, ὅμως, ἀπό τοῦς Ὀθωμανοῦς, τό 1571, ἐξαιτίας τῶν νέων πολιτικοκοινωνικῶν συνθηκῶν, πού δημιουργήθηκαν, ἀναγκάστηκαν νά ἀναστείλουν τή λειτουργία τους.

Ὁ θεσμός τῶν μοναζουσῶν ἐξακολούθησε νά ὑπάρχει, κατά τήν περίοδο αὐτή, μέ τή διαφορὰ ὅτι οἱ μοναχές διέμεναν στά σπίτια τους, ὅπου και ἀσκοῦνταν. Οἱ περισσότερες ὑπηρετοῦσαν στίς ἐνο-

ριακές ἐκκλησίες τῶν χωριῶν καί τῶν πόλεων, ὅπου ἦσαν ἐγκατεστημένες, ἢ στίς ἐκκλησίες Μονῶν, οἱ ὁποῖες ἦταν τότε ἐρημωμένες. Σημαντική εἶναι γιά τό θέμα αὐτό ἡ μαρτυρία διαφόρων περιηγητῶν, ὅπως τοῦ Ἰταλοῦ Πιέτρο Ντέλλα Βάλλε, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται, τό 1625, σέ μερικές μοναχές, πού εἶχαν ἐπισκεφθεῖ τή Μονή τῆς Ἀγίας Νάπας, καί τοῦ Ρώσου μοναχοῦ Βασιλείου Μπάρσκυ, πού, τό 1735, συνάντησε μία μοναχή κατά τήν ἐπίσκεψή του στή Μονή τοῦ Τιμίμου Σταυροῦ τοῦ Ἀγιασμάτη. Ἀξιοσημείωτη εἶναι καί ἡ ἀναφορά ἑνός ἄλλου περιηγητῆ, τοῦ Ἄγγλου Ρίτσαρντ Πόκοκ, ὁ ὁποῖος σημείωσε στό ὁδοιπορικό του, τό 1738, ὅτι στήν Ὀθωμανική Αὐτοκρατορία ἦταν πολύ ἀσυνήθιστη ἡ λειτουργία γυναικείων Μονῶν καί ὅτι στήν Κύπρο ὑπῆρχαν μόνο ἀνδρικές. Ὁ ἀριθμός τῶν μοναζουσῶν, κατά τήν περίοδο αὐτή, δέν πρέπει νά ἦταν μέγας, ἀφοῦ ἀπό τήν ἀπογραφή πού ἔγινε τό 1881, τρία χρόνια ὕστερα ἀπό τόν τερματισμό τῆς Τουρκοκρατίας καί τήν ἔναρξη τῆς Ἀγγλοκρατίας, πληροφοροῦμαστε ὅτι ὑπῆρχαν τότε στήν Κύπρο μόνο δεκαέξι μοναχές. Στά τέλη τοῦ 19ου καί στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνα, μερικές ἀπό τίς μοναχές, οἱ ὁποῖες διέμεναν στή Λευκωσία, σύχναζαν στό ἐκκλησάκι τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρση, ἐνῶ ἀργότερα, ἀπό τό 1917, ὅταν ἰδρύθηκε στόν περιβάλλοντα χῶρο Ἐκθετοτροφεῖο, ὑπηρετήσαν σέ αὐτό.

Ἡ πρώτη γυναικεία Μονή στήν Κύπρο, στά νεότερα χρόνια, ἰδρύθηκε στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνα στό Καϊμακλί, ὅπου ὁμάδα μοναζουσῶν ἐγκατα-

στάθηκε σέ κατάλληλα διαρρυθμισμένο χῶρο. Σέ αὐτόν κατέφυγαν, τό 1926, καί τέσσερις ἀπό τίς μοναχές, πού ὑπηρετοῦσαν στό Ἐκθετοτροφεῖο, μέ ἀποτέλεσμα νά αὐξηθεῖ σημαντικά ὁ ἀριθμός τους, ὅποτε, μέ τήν εὐλογία τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Σταυροβουνίου Βαρνάβα καί τήν καθοδήγηση τοῦ πνευματικοῦ τῆς ἴδιας Μονῆς Μακαρίου, ἀνήγειραν σέ ἰδιόκτητο χῶρο, τό 1928, τή Μονή τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος. Μία δεύτερη γυναικεία Μονή, ἀφιερωμένη στόν Ἅγιο Ἀντώνιο, ἰδρύθηκε, τό 1935, στή Δερύνεια τῆς Ἀμμοχώστου, οἱ μοναχές τῆς ὁποίας μετακινήθηκαν τελικά, τό 1949, στήν πρῶην ἀνδρῶα Μονή τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου. Ἐκεῖ, μέ πρωτοβουλία τοῦ τότε Μητροπολίτη Κιτίου (1948-1950) καί μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου (1950-1977) καί προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (1960-1977) Μακαρίου Γ', λειτούργησε ἡ πρώτη ἐπίσημα ἀναγνωρισμένη γυναικεία Μονή ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας. Ἐκτοτε ἐγκαταστάθηκαν γυναικεῖες ἀδελφότητες καί σέ πολλές ἄλλες ἐγκαταλελειμμένες πρῶην ἀνδρῶες Μονές, καί ὁ γυναικεῖος μοναχισμός, μέ τή στήριξη καί προτροπή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', γνώρισε ἡμέρες ἀνθησης.

Σήμερα στήν Κύπρο λειτουργοῦν δεκαεννέα γυναικεῖες Μονές, αὐτές τῆς Ἁγίας Θέκλας στή Μοσφιλωτή, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου στό Πεντάκωμο, τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου στό Πολιτικό, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στό Φικάρδου, τοῦ Ἁγίου

Κενδέα στήν Αὐγόρου, τοῦ Ἁγίου Μηναῖ στή Βάβλα, τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Γάτων στό Ἄκρωτήρι, τοῦ Ἁγίου Νικολάου στήν Ὀροῦντα, τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Ἄχεραῖ στήν Ἀγροκησιά, τῶν Ἁγίων Μαρίνας καί Ραφαήλ στήν Ευλοτύμβου, τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στόν Ἀναλιόντα, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς - Παναγίας τοῦ Γλωσσᾶ στό Κελλάκι, τῆς Θεοτόκου μεταξύ Ἀναλιόντα καί Καμπιῶν, τῆς Παναγίας τῆς Ἀμασγοῦς στό Μονάγρι, τῆς Παναγίας τῆς Ἀμιροῦς στήν Ἄψιου, τῆς Παναγίας τῆς Σαλαμιώτισσας στή Σαλαμιού, τῆς Παναγίας τῆς Σφαλαργιώτισσας στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο, τῆς Παναγίας τῆς Τρικουκιάς στόν Πρόδρομο καί τῆς Παναγίας Χρυσοκουρδαλιώτισσας στά Κούρδαλη.

*Ὅψη τῆς Μονῆς ἀπό τά βορειοανατολικά.
Διακρίνεται ἐπίσης ὁ κοιμητηριακός ναός.*

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

Ψαλλόμενος κατά τήν Ἑορτήν
τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

ᾠχος γ'.

Ψάλατε, φαιδραὶ παρθένοι, τῆς Παρθένου καὶ Ἀγνῆς,
καὶ Ἀγίας τῶν Ἁγίων Εἰσοδίων ἑορτήν.

Ψάλατε· ὡς θεῖον μάννα, θεῖον μύρον θαυμαστόν,
οὐρανόθεν βαλσαμώνει τάς καρδίας τῶν πιστῶν.

Ψάλατε· ἰδοὺ ὠραία παριστάνεται εἰκῶν,
ἐν τῇ σήμερον ἡμέρα, ἐκ προσώπων θελκτικῶν.

Μέ μειδιάμα Ἀγγέλου, καλωσύνης ὄρατῆς,
πρὸς τὰ Ἅγια βαδίζει κόρη μόλις τριετῆς.

Πλήρης χάριτος χωροῦσα πρὸς τόν ἅγιον Ναόν,
ἡ Παρθένος τῶν παρθένων προχαράττει τήν ὁδόν.

Στέμμα δόξης αἰωνίου φέρει ἐπὶ κεφαλῆς,
καὶ κηρύσσεται τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω Βασιλῆς.

Ἄνωθεν ὧδαὶ Ἀγγέλων, κάτω ἄσματα λαῶν,
τήν Παρθένον εὐφημοῦσιν εἰς τόν Ἅγιον Ναόν.

Βρῶσις θεία καθ' ἐκάστην, οὐρανια, μυστική,
τήν Ἀγνήν Μαρίαν τρέφει ἔτη δώδεκα ἐκεῖ.

Καὶ ἀγνίζειτ' ἐν ἀγνείᾳ καὶ φωτίζειτ' ἐν φωτί,
καὶ καθίσταται ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου ἡ Σεπτῆ.

ᾠ Βασίλισσα τοῦ κόσμου καὶ Κυρία τοῦ παντός,
ἡ ἀγάπη Σου μενέτω ἐν ἡμῖν διὰ παντός.

Καὶ ἡ χάρις σου ἐφ' ὅλων τῶν τιμῶντων Σε πιστῶν,
τήν Πανάμωμον Παρθένον, τήν τεκοῦσαν τόν Χριστόν.

Η ΘΕΣΗ ΚΑΙ Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Η Μονή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου βρίσκεται ἕνα περίπου χιλιόμετρο στά νότια τοῦ αὐτοκινητόδρομου, πού συνδέει τίς κοινότητες Καμπιά καί Ἀναλιόντας τῆς ἐπαρχίας Λευκωσίας. Ἰδρύθηκε στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1990 σέ νεοανεγερθεῖσα οἰκοδομή σέ ἀντιδιαστολή πρός τίς περισσότερες ἀπό τίς ὑπόλοιπες γυναικεῖες Μονές τοῦ νησιοῦ, πού, ὅπως ἀναφέρθηκε, λειτούργησαν σέ ἐγκαταλελειμμένα κτηριακά συγκροτήματα πρώην ἀνδρῶν Μονῶν. Εἶναι ἀφιερωμένη στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο καί πανηγυρίζει στίς 21 Νοεμβρίου, ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τή θεομητορική ἑορτή τῶν Εἰσοδίων.

Ἡ περιοχή, ὅπου εἶναι κτισμένη ἡ Μονή, ἀνήκει στή γεωγραφική περιφέρεια τῆς κοινότητας τῶν Περάτων καί βρίσκεται σέ ὄροπέδιο μέ ὑψόμετρο 510 μέτρων καί πανοραμική θέα. Εἶναι δέ σχετικά ἀπομακρυσμένη ἀπό τίς γύρω κοινότητες, παρέχοντας ἔτσι τήν ἀπαραίτητη ἡσυχία, γιά τήν ἀφιερωμένη στήν προσευχή καί στήν ἀσκήση Ἀδελφότητα τῶν μοναζουσῶν.

Ἡ ἀνέγερση καί στελέχωση τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου εἶναι ἔργο τῆς γυναικείας Ἀδελφότητας «Φιλο-

θέη», ή οποία συνδεόταν πνευματικά μέ τον Άρχιμανδρίτη Κωνσταντίνο Λευκωσιάτη και έπικέντρωνε τίς δραστηριότητές της σέ φιλανθρωπικά έργα. Άρχικά, τά μέλη τής Άδελφότητας αγόρασαν από κάτοικο τής περιοχής, μέ χρήματα από τό κοινό τους ταμείο, τόν χῶρο και στή συνέχεια, ίδίαις δαπάναις και μέ τή συνδρομή εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἔκτισαν τόν ναό και τό μοναστηριακό οἰκοδόμημα. Στό μεταξύ, απέκτησαν ακόμη μερικά κτήματα γύρω από τή Μονή, πού προσετέθηκαν στό αρχικό, ἔτσι ὥστε νά δημιουργηθοῦν κῆποι και νά ανεγερθοῦν τά ἀπαραίτητα βοηθητικά οἰκήματα, γιά τήν ὁμαλή λειτουργία της.

Ἡ Μονή τής Θεοτόκου, ὅπως και ἡ γυναικεία Μονή τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, πού βρίσκεται στό γειτονικό χωριό Ἀναλιόντας, ὑπάγονται διοικητικά στήν Ἀρχιεπισκοπή τοῦ νησιοῦ, παρά τό γεγονός ὅτι ὕστερα από τήν ἀναδιοργάνωση τής Κυπριακῆς Ἐκκλησίας, τό 2007, και τήν ἴδρυση νέων Μητροπόλεων, βρίσκονται ἐδαφικά στή μητροπολιτική περιφέρεια Ταμασοῦ και Ὁρεινῆς. Τήν ἴδια περίοδο παραχωρήθηκαν στή νεοσύστατη Μητρόπολη Ταμασοῦ και Ὁρεινῆς δύο ἄλλες γυναικειῆς Μονές, πού περιλαμβάνονταν προηγουμένως στήν ἀρχιεπισκοπική περιφέρεια, αὐτές τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου στό Πολιτικό και τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος στήν Ἀγροκηπιά. Μέ τή ρύθμιση αὐτή, ἡ Ἀρχιεπισκοπή ἐξακολούθησε νά διατηρεῖ ὑπό τήν κυριότητά της δύο από τίς πολλές Μονές, πού ὑπάγονταν προηγουμένως σέ αὐτήν.

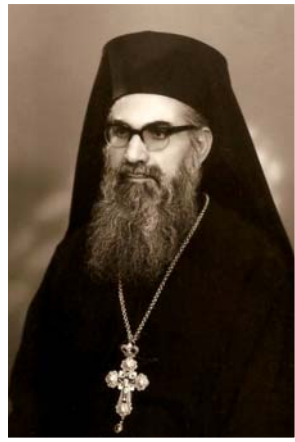

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ «ΦΙΛΟΘΕΗ»

Ἡ Ἀδελφότητα «Φιλοθέη» ιδρύθηκε ἀπό πνευματικά τέκνα τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Κωνσταντίνου Λευκωσιάτη, τά ὁποῖα συνδέονταν μέ κοινό ὄραμα προσφορᾶς καί δράσης καί ἐπικέντρωναν τίς δραστηριότητές τους σέ φιλανθρωπικά ἔργα, μέ σκοπό νά προσφέρουν πνευματική καί οἰκονομική στήριξη σέ δυσπραγοῦντες συνανθρώπους μας.

Ὁ π. Κωνσταντῖνος καταγόταν ἀπό τή Λάρνακα, ὅπου γεννήθηκε τό 1920. Ἀρχικά φοίτησε στό Ἐμπορικό Λύκειο τῆς πόλης καί στό Ἑλληνικό Γυμνάσιο Πάφου καί ἀκολούθως ἐργάστηκε στό Κυπριακό Ἐμπορικό Ἐπιμελητήριο (1944-1946). Στή συνέχεια, ὕστερα ἀπό τό τέλος τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, μετέβη στήν Ἑλλάδα, ὅπου σπούδασε στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν Θεολογία (1946-1950), ὅποτε ἐπέστρεψε στήν Κύπρο καί ἐργάστηκε στή νεοσύστατη Ἱερατική Σχολή ὡς καθηγητής (1950-1951) καί ἀκολούθως ὡς διευθυντής (1951-1973), διαδεχόμενος τόν Ἀρχιμανδρίτη Διονύσιο Χαραλάμπους, μετέπειτα Μητροπολίτη Λήμνου (1951-1959) καί ἐν συνεχείᾳ Τρίκκης καί Σταγῶν (1959-1970). Τήν περίοδο αὐτή χειροτονή-

θηκε Ἱεροδιάκονος (26 Ὀκτωβρίου 1955) καί Ἱερομόναχος, ὅποτε χειροθετήθηκε Ἀρχιμανδρίτης (4 Μαρτίου 1956), καί μερικούς μῆνες ἀργότερα πνευματικός (9 Ἰουλίου 1956).

Ὁ π. Κωνσταντῖνος
Λευκωσιάτης.

Κατά τή διάρκεια τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ, ὁ π. Κωνσταντῖνος συμμετεῖχε ἐνεργά στά πρώτα στάδιά του ὡς γενικός ὀργανωτικός τῆς ὑπαίθρου μέ τή μύηση μελῶν καί τή στελέχωση ομάδων δράσης καί προσφέροντας, σέ μεταγενέστερο στάδιο, σημαντικές ὑπηρεσίες στόν τομέα τοῦ πνευματικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀνταρτικῶν ομάδων. Γιά τή συμβολή του αὐτή ὁ Κύπριος κληρικός συνελήφθη ἀπό τούς Ἕγγλους ἀποικιοκράτες (13 Ἰουνίου 1956) καί φυλακίσθηκε στό Στρατόπεδο Συγκεντρώσεως τῆς Κοκκινοτριμιθιάς καί ἕνα περίπου χρόνο ἀργότερα στίς Κεντρικές Φυλακές (30 Ὀκτωβρίου 1957), ὅπου παρέμεινε μέχρι τή λήξη τοῦ Ἀγώνα (22 Φεβρουαρίου 1959).

Ὁ π. Κωνσταντῖνος ἔγραψε βιβλία πνευματικοῦ καί ἐθνικοῦ περιεχομένου («Ἐλεγχος τῶν Χιλιαστών ἢ Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», Λευκωσία 1952· «Δεκαετηρίς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀπόστολος Βαρνά-

βας 1949-1959», Λευκωσία 1960· «Ἡ Κυπριακή Βαστίλλη», Ἀθήνα 1961· «Δεῦτε πρὸς με», Ἀθήνα 1961· «Πάθος καὶ Ἀνάστασις», Ἀθήνα 1966), καθὼς καὶ ἄρθρα καὶ χρονογραφήματα μὲ τὸ ψευδώνυμο «Ἄκης Λεῦκος» στό περιοδικό «Χριστιανική Ἀναγέννησις», πού κυκλοφόρησε μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1944-1951, καὶ μὲ διάφορα ψευδώνυμα, ὅπως «Σέργιος Ἰωσήφ» καὶ «Πολιτικοὶ Κρατούμενοι», σέ ἐφημερίδες, ἰδίως στά χρόνια τῆς φυλάκισής του (1957-1959). Ἀκόμη δημοσίευσε στό περιοδικό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου «Ἀπόστολος Βαρνάβας» λογοδοσίες ἀπὸ τὴν περίοδο, πού διηύθυνε τὴν Ἱερατικὴ Σχολή, καθὼς καὶ σέ διάφορα ἄλλα ἔντυπα ἄρθρα ἐθνικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἀνέπτυξε ἐπίσης σημαντικὴ πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ δράση μὲ τὴ συμβολή του στή λειτουργία τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος Λάρνακας «Ἅγιος Παῦλος» καὶ τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος Νέων «OXEN» (δεκαετία 1940) καὶ μὲ τὴν ἴδρυση καὶ πνευματικὴ καθοδήγηση τοῦ φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτᾶριος» καὶ τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη» (δεκαετίες 1960 καὶ 1970).

Ἦδη, ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1960 καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ἴδρυση τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτᾶριος» καὶ τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», πολλὰ ἀπὸ τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ π. Κωνσταντίνου ἀναζητοῦσαν ἓνα τομέα δραστηριοποίησης, γιὰ νὰ παράσχουν βοήθεια σέ ἄτομα, τὰ ὁποῖα μέχρι τότε δέν τύγγαναν οὐσιαστικῆς φροντίδας ἀπὸ ἄλλους φορεῖς ἢ

τίς υπηρεσίες κρατικής μέριμνας. Μετά από άρκετό προβληματισμό και μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Πνευματικοῦ τους, ἀποφάσισαν νά ἀκολουθήσουν τή σύσταση μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου Εὐημερίας, πού εισηγήθηκαν νά ἐπικεντρωθοῦν στήν περίθαλψη καί στήριξη ἄπορων ἀτόμων τῆς τρίτης ἡλικίας. Ὅπως διαπίστωναν, ὁ τομέας αὐτός ἦταν ὑποβαθμισμένος καί δέν λαμβανόταν πρόνοια γιά τούς ἀναξιοπαθοῦντες γέροντες, τόσο ἀπό τό κράτος, ὅσο καί ἀπό ἰδιῶτες.

Γιά τόν σκοπό αὐτό συστάθηκε, τόν Ἰούνιο τοῦ 1969, σύμφωνα μέ τήν ἰσχύουσα νομοθεσία, Ἰδρυμα μέ τήν ὀνομασία «Ἅγιος Νεκτάριος», μέσω τοῦ ὁποίου θά καθίστατο δυνατή ἡ φιλανθρωπική δράση τῶν μελῶν του, ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Στό Καταστατικό τοῦ Ἰδρύματος περιλήφθηκαν ἐπίσης ἄρθρα γιά τήν ἐπιτέλεση καί πολλῶν ἄλλων φιλανθρωπικῶν ἔργων, καθῶς καί γιά τήν ἀνάπτυξη ποικίλης πνευματικῆς δραστηριότητας. Θεωρήθηκε, ὅμως, ὅτι ἰδιαίτερη σημασία θά ἔπρεπε νά δοθεῖ ἀφενός στήν τόνωση τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καί στήν πνευματική στήριξη τῶν κατοίκων, ἰδίως τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων, καί ἀφετέρου στήν παροχή μέριμνας καί νοσηλείας πρός τούς ἄπορους καί πάσχοντες γέροντες.

Ἡ ἐπίσημη ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἰδρύματος πραγματοποιήθηκε στίς 27 Νοεμβρίου 1969 μέ ἁγιασμό, πού τέλεσε ὁ τότε Χωρεπίσκοπος Κωνσταντίας (1968-1973), μετέπειτα Μητροπολίτης

Πάφου (1973-1977) και Αρχιεπίσκοπος Κύπρου (1977-2006) Χρυσόστομος Α', σέ οϊκημα, πού ένοι- κιάστηκε γιά τόν σκοπό αυτό στό προάστιο τής Λευκωσίας Παλουριώτισσα. Σύμφωνα μέ τό Κατα- στατικό του, τό Ίδρυμα διοικείται από έπταμελές Συμβούλιο, τό όποιο στελεχώθηκε, ύστερα από τίς πρώτες έκλογές, από πέντε άνδρες και δύο γυ- ναϊκες, πού καταρτίστηκαν στή συνέχεια σέ σωμα και εξέλεξαν πρόεδρο τόν π. Κωνσταντίνο.

Τό νεοσυσταθέν Ίδρυμα ανέπτυξε σημαντική φι- λανθρωπική και κοινωνική δραστηριότητα, στηριζό- μενο στήν έθελοντική συνεισφορά τών μελών του, πού εργάστηκαν ανιδιοτελώς στους τομείς τής υγεί- ας και τής κοινωνικής εύημερίας. Έμφαση δόθηκε ιδίως στή στήριξη τών πασχόντων και τών ατόμων τής τρίτης ηλικίας μέ τήν «Πρόνοια Γήρατος», όπως ονομάστηκε, όπου δραστηριοποιήθηκαν, κυρίως, οί αδελφές νοσοκόμες και άλλες νεάνιδες, πού ήσαν πνευματικά συνδεδεμένες μέ τόν π. Κωνσταντίνο.

Στό μεταξύ, περί τίς δεκαπέντε από τίς τελευταίες αποφάσισαν νά αφιερωθοϋν πλήρως στήν ύπηρεσία του Εϋαγγελίου, επιλέγοντας τήν κατά Χριστόν άγα- μία. Γι' αυτό και τόν Ιούνιο του 1973 συγκρότησαν τήν Αδελφότητα «Φιλοθέη», ή όποία ενεγράφη ως νο- μικό Πρόσωπο, σύμφωνα μέ τίς πρόνοιες τής κυ- πριακής νομοθεσίας. Η Αδελφότητα αποτελείτο αρχι- κά από ένα μικρό πυρήνα μελών, πού εργάζονταν έθελοντικά και κάλυπταν μέ τακτικές συνδρομές από τό εισόδημά τους τίς οικονομικές άνάγκες γιά τίς

Τά μέλη τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», μαζί μέ τόν πνευματικό τους, Ἀρχιμανδρίτη Κωνσταντῖνο Λευκωσιάτη.

Μέλη τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη» στό σπίτι, πού ἐνοικιάστηκε γιά τήν «Πρόνοια Γήρατος».

δραστηριότητές τους. Συνεργαζόταν δέ άρμονικά με τό Ίδρυμα «Άγιος Νεκτάριος», με τά μέλη τοῦ όποίου συναποφάσισαν, τόν Όκτώβριο τοῦ 1973, νά άνεγείρουν κοινό ιδιόκτητο οίκημα, τό όποιο θά άποτελοῦσε κέντρο τῶν έκδηλώσεων τους καί όπου θά συγκεντρώνονταν οί διάφορες ύπηρεσίες τους.

Ό π. Κωνσταντίνος παρεχώρησε τότε τόν άναγκαίο χῶρο, πού βρισκόταν πλησίον τοῦ Άρχηγείου τῆς Άστυνομίας, στήν εἴσοδο τῆς Λευκωσίας, καί κατέθεσε τόν θεμέλιο λίθο, στίς 19 Μαΐου 1974, εἰσφέροντας τό σημαντικό ποσό, γιά τήν έποχή, τῶν τριῶν χιλιάδων λιρῶν. Οί οίκοδομικές έργασίες ξεκίνησαν με μεγάλο ένθουσιασμό από τά μέλη τοῦ Ίδρύματος καί τῆς Άδελφότητας με, κατά τό ήμισυ, κάλυψη από κοινού τῶν δαπανῶν. Άκολούθησαν, όμως, τά τραγικά γεγονότα τοῦ Ίουλίου τοῦ 1974, με άποκορύφωμα τήν τουρκική εἰσβολή, γεγονός πού συνέτεινε στή διακοπή τῶν έργασιῶν καί στήν έπικέντρωση τοῦ φιλανθρωπικοῦ έργου τῶν μελῶν τῶν δύο όργανώσεων στήν περίθαλψη τῶν έκτοπισθέντων στόν προσφυγικό καταυλισμό Δασουπόλεως, τόν όποιο ανέλαβαν έξ ολοκλήρου.

Όπως ἦταν άναμενόμενο, έκτός από τίς άλλες τραγικές έπιπτώσεις στή ζωή τῶν Κυπρίων, ή τουρκική εἰσβολή έπέφερε κλονισμό καί στή λειτουργία τοῦ Ίδρύματος καί τῆς Άδελφότητας. Άνάμεσα στά άλλα, τό Ίδρυμα άπώλεσε τό πνευματικό του κέντρο «Γαλήνη», πού βρισκόταν σέ πευκόφυτη περιοχή τοῦ χωριοῦ Μύρτου, τό όποιο

είχε αγοραστεί, τό 1963, από τόν π. Κωνσταντίνο και ὀργανωθεῖ στή συνέχεια, γιά σκοπούς περισυλλογῆς και ἐπιμόρφωσης τῶν μελῶν και συνεργατῶν του, μέ ναό, ἀφιερωμένο στόν Ἅγιο Νεκτάριο. Διασώθηκαν, ὅμως, κατά θεία πρόνοια, οἱ εἰκόνες τοῦ ναοῦ και τό ἱερό λείψανο τοῦ Ἁγίου, τό ὁποῖο παρεχωρήθη στό Ἰδρυμα ἀπό τόν Μητροπολίτη Ἰδρας, ὡς εὐλογία μέ τήν εὐκαιρία τῆς σύστασῆς του. Ἀργότερα, τό μέν ἱερό λείψανο διαφυλάχθηκε στόν ναό τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, οἱ δέ εἰκόνες στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, τά ὁποῖα ἀνηγέρθησαν, ὅπως θά γίνει λόγος στή συνέχεια, ἔναντι τοῦ κοινοῦ οἰκήματος Ἰδρύματος και Ἀδελφότητος στή Λευκωσία.

Στό μεταξύ, ὁ π. Κωνσταντῖνος ἀπεχώρησε ἀπό τήν Ἱερατική Σχολή τό 1973, ἐξαιτίας τῆς τότε ἐκκλησιαστικῆς κρίσης, και παρέμεινε γιά κάποιον χρονικό διάστημα ἀνέστιος ἐργασιακά. Γι' αὐτό και, τόν Ἰανουάριο τοῦ 1975, ἀποδέχθηκε τόν διορισμό του ἀπό τό Ἑλληνικό Δημόσιο ὡς Γυμνασιάρχῃ σέ ἑξατάξιο Γυμνάσιο τῆς Αἴγινας, ὅπου ὑπηρέτησε και ὡς Λυκειάρχῃ, ὅταν τά σχολεῖα διαχωρίστηκαν σέ τριτάξια Γυμνάσια και Λύκεια, μέχρι τό Πάσχα τοῦ 1980, πού ἀπεχώρησε λόγω ἀσθενείας.

Παρά τό γεγονός, ὅτι διέμενε μακριά ἀπό τήν Κύπρο, ὁ π. Κωνσταντῖνος ἐξακολούθησε νά παρακολουθεῖ τίς δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτάριος» και τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», και νά μεριμνᾷ γιά τήν πνευματική πρόοδο

Τό πνευματικό κέντρο «Γαλήνη» στή Μύρτου.

τῶν μελῶν τους, διατηρώντας στενές σχέσεις μαζί τους, πού ἀνανεώνονταν κατά τίς συχνές ἐπισκέψεις του στό νησί. Ἀνάμεσα στά ἄλλα μερίμνησε καί γιά τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἐργασιῶν ἀνέγερσης τοῦ διώροφου κοινοῦ οἰκήματός τους, πού εἶχαν διακοπεῖ, λόγω τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς. Τό ἔργο ἀποπερατώθηκε τελικά τόν Δεκέμβριο τοῦ 1975, ὅποτε δόθηκε νέα προοπτική στίς δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος καί τῆς Ἀδελφότητος, ἡ ὁποία μετέφερε σέ αὐτό τήν «Πρόνοια Γήρατος».

Μερικά χρόνια ἀργότερα, μεταξύ τῶν ἐτῶν 1979-1980, μέ δαπάνες, πού καταβλήθηκαν καί πάλιν ἀπό κοινοῦ, κατά τό ἥμισυ, ἀπό τίς δύο ὀργανώσεις, προσετέθη στό ἀρχικό κτίσμα καί ἐπιπρόσθετο τετραώροφο οἶκημα, μέ ἀποτέλεσμα στίς μέρες μας νά λειτουργοῦν σέ αὐτά Στέγη Ὑπερηλίκων Γυναικῶν, δυνατότητας 65 κλινῶν, καί Βρεφο-

νηπιοκομικός Σταθμός, όπου παρέχεται καθημερινή φροντίδα σέ 75 παιδιά έργαζομένων μητέρων. Διαμορφώθηκαν δέ στόν έσωτερικό τους χώρο ναός, έπ' όνόματι του Άγίου Νεκταρίου, καθώς και αίθουσα έκδηλώσεων, όπου πραγματοποιούντο όμιλίες πνευματικού περιεχομένου. Επίσης, σέ ειδικό χώρο δημιουργήθηκε μικρό βιβλιοπωλείο, για τή διάθεση βιβλίων πνευματικής οίκοδομής στά μέλη και στους ένοίκους του οικήματος. Ακόμη, σέ μεταγενέστερο χρόνο άρχισε ή έκδοση μηνιαίου Δελτίου, μέ κατάλληλη ύλη, ένω συνεχίστηκε ή διοργάνωση προσκυνηματικών έκδρομών και έπιμορφωτικών δραστηριοτήτων.

Ό π. Κωνσταντίνος άπεβίωσε στίς 14 Φεβρουαρίου 1981, και έτάφη στό κοιμητήριο Άγίων Κωνσταντίνου και Έλένης στή Λευκωσία. Έκτοτε, τήν πνευματική διαποίμανση των μελών του Ίδρύματος και τής Άδελφότητας ανέλαβε ό Ήγούμενος τής Ίερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσης Αρχιμανδρίτης Άθανάσιος, ό όποίος διατηρούσε από πολλά χρόνια στενούς πνευματικούς δεσμούς μέ τον ίδρυτή τους. Στό μεταξύ, από τον Όκτώβριο του 1982 άρχισε νά ύπηρετεί στόν ναό του Άγίου Νεκταρίου, ως μόνιμος ιερέας, ό Οίκονόμος Παπασταῦρος Παπαγαθαγγέλου, όποτε δόθηκε νέα διάσταση στίς δραστηριότητές τους μέ τή συχνή τέλεση τής θείας λειτουργίας, άφοῦ συνδυάστηκαν, κατά τρόπο άμεσότερο, οι έκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα μέ τίς λατρευτικές συνάξεις και τίς έκκλησιαστικές ακολουθίες.

Στά χρόνια πού ἀκολούθησαν, τό Ίδρυμα «Άγιος Νεκτάριος» ἐξακολούθησε τή λειτουργία του μέ τήν καθοδήγηση ἑπταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τήν προεδρία τοῦ συνεργάτη τοῦ π. Κωνσταντίνου, Τάκη Φωτιάδη, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε μέ συνέπεια τούς στόχους του, γιά πέντε χρόνια. Στή συνέχεια, ὕστερα ἀπό θερμή παράκληση τῶν μελῶν τοῦ Ίδρύματος, τόν διαδέχθηκε, ἀπό τίς 10 Ἀπριλίου 1986, ὁ Ἡγούμενος Τροοδιτίσσης Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος ἔθεσε ὑπό τήν πνευματική του ἐποπτεία τίς δραστηριότητές του. Δόθηκε δέ προτεραιότητα στήν ἀποπεράτωση τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀνέγερσης μεγαλόπρεπου ναοῦ, ἀφιερωμένου στόν Ἅγιο Νεκτάριο, ἔναντι τοῦ κοινοῦ οἰκήματος Ίδρύματος καί Ἀδελφότητας, πού γιά διάφορους λόγους εἶχαν διακοπεῖ ἀπό τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1985, καθώς καί τοῦ ἡμιυπόγειου παρεκκλησίου, ἐπ' ὄνοματι τοῦ προστάτη τῶν παιδιῶν, Ἁγίου Στυλιανοῦ.

Ἀρχικά ὀλοκληρώθηκε ἡ ἀνέγερση τοῦ παρεκκλησίου, πού βρίσκεται κάτω ἀπό τό ἱερό βῆμα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὅπου ἐτελέσθη ἡ πρώτη θεία λειτουργία, μαζί μέ ἀγρυπνία, στίς 26 Νοεμβρίου 1987, ἡμέρα μνήμης τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ. Ἐγκατελείφθη τότε ἡ αἴθουσα, ἐντός τοῦ Ίδρύματος, πού χρησιμοποιεῖτο ὡς ναός, καί ἀναδιαμορφώθηκε ὁ χῶρος, ὥστε νά πραγματοποιοῦνται σέ αὐτόν ὁμιλίες καί ἐκδηλώσεις. Ἐξακολούθησε, ὅμως, νά ὑπάρχει λατρευτικός χῶρος ἐντός τοῦ Ίδρύματος, ἀφοῦ στό μεταξύ λειτούργησε σέ χῶρο στό διώροφο κτήριο, ὅπου εἶχε ληφθεῖ εἰδική πρό-

Ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου.

*Τό οἶκημα τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτᾶριος»
καί τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη».*

νοια κατά τήν ανέγερσή του, ἐκκλησάκι, ἀφιερωμένο στήν προστάτιδα τῆς Ἀδελφότητος, Ἁγία Φιλοθέη, κυρίως γιά τίς ἀνάγκες τοῦ προσωπικοῦ καί τῶν φιλοξενούμενων ὑπερήλικων γυναικῶν.

Στό μεταξύ, ἡ θεία λειτουργία καί οἱ ἄλλες ἀκολουθίες συνεχίστηκαν νά τελοῦνται τακτικά στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, ἐνῶ ἐντατικοποιήθηκαν καί οἱ ἐργασίες γιά τήν ὀλοκλήρωση τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ὁποίου κατετέθη ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α', κατά τή διάρκεια τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἔσπερινου, στίς 8 Νοεμβρίου 1988, παραμονή τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου. Ἐνα περίπου χρόνο ἀργότερα, στίς 10 Δεκεμβρίου 1989, ἐτελέσθη ἡ πρώτη θεία λειτουργία στόν νέο ναό, ὅταν οἱ ἐργασίες ἀνέγερσης εἶχαν προχωρήσει σέ ἱκανοποιητικό βαθμό. Τά ἐγκαίνιά του ἔγιναν καί πάλιν ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α', κατά τήν ἡμέρα ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, στίς 9 Νοεμβρίου 1990.

Ὁ Ἡγούμενος Τροοδιτίσσης Ἀθανάσιος.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Όπως αναφέρθηκε, ύστερα από τον θάνατο του π. Κωνσταντίνου Λευκωσιάτη, ο Γέροντας Άθανάσιος ανέλαβε τήν εϋθύνη τής πνευματικῆς διαποίμανσης τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη». Ὁ Ἡγούμενος Ἀθανάσιος γεννήθηκε στό χωριό τῆς Μαραθάσας Μουτουλλάς, τό 1923, καί προσῆλθε στή Μονή Τροοδιτίσης σέ ἡλικία μόλις δεκαεπτά χρόνων, ὡς δόκιμος, στίς 26 Μαΐου 1940. Στή συνέχεια, δύο χρόνια ἀργότερα, χειροτονήθηκε Ἱεροδιάκονος καί ἀκολούθως, τόν Ἰανουάριο τοῦ 1945, ἐκάρη Μεγαλόσχημος Μοναχός. Μερικά χρόνια ἀργότερα, τόν Αὐγουτο τοῦ 1949, χειροτονήθηκε Ἱερομόναχος καί, τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1959, χειροθετήθηκε Πνευματικός. Καθόλο αὐτό τό διάστημα ὑπηρετήσε μέ ζῆλο σέ διάφορα διακονήματα τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας του, καθῶς καί ὡς ἀγιογράφος, μέ τά ἔργα του νά κοσμοῦν στίς μέρες μας πολλούς ναούς τῆς Κύπρου. Στήν ἡγουμενία ἐνθρονίστηκε στίς 5 Μαΐου 1968, διαδεχόμενος τόν μακαριστό Ἡγούμενο Παγκράτιο (1942-1968), τό ἔργο τοῦ ὁποίου συνέχισε ἐπάξια, συμβάλλοντας

στήν ανακαίνιση καί αναγέννηση τῆς Μονῆς Τροοδιτίσσης καί καθιστῶντας την πνευματικό καί ἔθνικο-κοιτησκευτικό κέντρο τῆς ὀρεινῆς Κύπρου.

Ὑστερα ἀπό τήν ἀνάληψη τῆς πνευματικῆς διαποιίμανσης τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», ὁ Ἡγούμενος Ἀθανάσιος, μέ τή στήριξη τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος «Ἅγιος Νεκτάριος», παρότρυνε τίς ἀδελφές νά ὑλοποιήσουν ἐκπεφρασμένη ἐπιθυμία τους, καί νά δημιουργήσουν ἕνα ἤσυχο μοναστικό κατάλυμα μακριά ἀπό τήν πολύβουη Λευκωσία, ὅπου θά μπορούσαν νά ἐγκαταβιώσουν, καί ἀνανεωμένες πνευματικά, ὅσες ἀπό αὐτές θά τό ἤθελαν, νά συνεχίσουν νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους στίς δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος καί στό φιλανθρωπικό του ἔργο. Ἡ σχετική ἀπόφαση γιά τήν ἴδρυση Μονῆς ἀπό τά μέλη τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη» ὀριστικοποιήθηκε πολύ σύντομα, καί ἀποτέλεσε οὐσιαστικά τήν κατάληξη τῆς πνευματικῆς τους πορείας. Μέ τήν εὐλογία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Α΄, ὁ Ἡγούμενος Ἀθανάσιος διάβασε ἀρχικά, στίς 7 Ἰουνίου 1982, σέ τρεῖς ἀπό τίς ἀδελφές, στή μετέπειτα Ἡγουμένη Εὐφημία καί στίς μοναχές Ὀλυμπιάδα καί Φιλοθέη, καί ἀργότερα καί στίς ὑπόλοιπες, τήν «Εὐχή εἰς Ρασοφοροῦσα μοναχή» καί ἔτσι ἐπισημοποιήθηκε ἡ ἔνταξή τους στόν μοναχισμό.

Στή συνέχεια ἀναζητήθηκε ὁ κατάλληλος χώρος γιά τήν ἀνέγερση τῆς νέας Μονῆς, καί, ὅταν αὐτός βρέθηκε, ἐτελέσθη ἀρχικά ἀγιασμός ἀπό τόν Ἡγού-

μενο Ἀθανάσιο, κατά τό ἀνοιγμα τῶν θεμελίων καί τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν, στίς 23 Μαρτίου 1989. Στή συνέχεια, ὅταν ὅλα ἐτοιμάστηκαν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α', κατέθεσε, στίς 21 Νοεμβρίου 1991, τόν θεμέλιο λίθο καί ὑπέδειξε στίς ἀδελφές νά ζητήσουν ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου τίς εὐλογίες της γιά τήν ἵδρυση τῆς νέας Μονῆς. Ἡ σχετική αἴτηση ὑπεβλήθη στίς 4 Ἰανουαρίου 1992, καί ἕνα μῆνα ἀργότερα, στίς 24 Φεβρουαρίου τοῦ ἴδιου ἔτους, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπάντησε μέ ἐπιστολή, ἐγκρίνοντας τή σύστασή της.

Ἡ Μονή τῆς Θεοτόκου λειτούργησε τήν 1η Σεπτεμβρίου 1993, ὅποτε, ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ Ἡγουμένου Ἀθανασίου καί τήν εὐλογία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Α', δέκα ἀπό τίς ἀδελφές μετακινήθηκαν στό μοναστηριακό συγκρότημα ἀπό τό οἶκμά τους στή Λευκωσία. Οἱ ὑπόλοιπες τέσσερις, πού ἀποτελοῦσαν τήν Ἀδελφότητα «Φιλοθέη», παρέμειναν σέ αὐτό, γιά νά συνεχίσουν νά ἐπιβλέπουν τίς ἐκεῖ διεξαγόμενες ἐργασίες. Σέ μεταγενέστερο χρόνο, μετακινήθηκαν στή Μονή ἀκόμη δύο ἀδελφές, ἐνῶ προσήλθαν καί νεότερες, μέ ἀποτελεσμα νά ἐγκαταβιώνουν σήμερα σέ αὐτήν εἴκοσι συνολικά μοναχές. Διετήρησαν δέ στενή σχέση μέ τίς προηγούμενες δραστηριότητές τους, καί ὀρισμένες μοναχές, ἰδίως ὅσες ἔχουν γνώσεις νοσηλευτικῆς, συμβάλλουν στίς ἐργασίες λειτουργίας τῆς Στέγης Ὑπερηλίκων καί βοηθοῦν στήν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων ὑγείας τῶν περιθαλπόμενων γυναικῶν.

*Ὁ Ἡγούμενος Τροοδιτίσσης Ἀθανάσιος μέ μέλη
τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς.*

*Ὁ Ἡγούμενος Τροοδιτίσσης Ἀθανάσιος μέ τίς ἀδελφές,
οἱ ὁποῖες ὑπηρετοῦν στό Ἴδρυμα «Ἅγιος Νεκτάριος».*

Ἡ ἔναρξη τῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου συνδυάστηκε μέ ἀγρυπνία, πού ἐτελέσθη προῖσταμένου τοῦ πνευματικοῦ τῆς Ἀδελφότητος, Ἡγουμένου Ἀθανασίου, τό βράδυ τῆς 31ης Αὐγούστου πρὸς τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1993. Ἐκτοτε, σέ ἀνάμνηση τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, τελεῖται ἀγρυπνία τῇ συγκεκριμένη ἡμέρα, στήν ὁποία συμμετέχουν καί πολλοί πιστοί ἀπό τά γύρω χωριά καί τὴν πόλη τῆς Λευκωσίας.

Στό μεταξύ, οἱ ἀδελφές ὀργάνωσαν σταδιακά τὴ ζωὴ τους στή Μονή μέ τά καθημερινά διακονήματα καί ἐργόχειρά τους καί προετοιμάστηκαν πνευματικά, μέ τὴν καθοδήγηση τοῦ Ἡγουμένου Ἀθανασίου, ἀπό ρασοφόρες μοναχές, πού εἶχαν γίνει τὴν περίοδο, κατά τὴν ὁποία ὑπηρετοῦσαν στό οἶκημα στή Λευκωσία, γιά νά δεχθοῦν τό Μεγάλο καί Ἀγγελικό Σχῆμα. Ἐτσι, μεταξύ τῶν ἐτῶν 1994-1995 ἔγιναν μεγαλόσχημες ἀρχικά οἱ δώδεκα ἀπό τίς πρῶτες δεκατέσσερις μοναχές, καί ἀκολούθως, σέ μεταγενέστερο χρόνο, καί οἱ ἄλλες δύο. Στή συνέχεια, μέ βάση τόν Κανονισμό λειτουργίας τῆς Μονῆς Τροοδίτισης, ἐτοιμάστηκε ὁ ἐσωτερικός Κανονισμός τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου, κατά τό κοινοβιακό πρότυπο, ἔτσι ὥστε, σέ ἄμεση συσχέτιση μέ τό Καταστατικὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, νά ρυθμίζονται τά σχετικά μέ τὴ λειτουργία της. Ὁ Κανονισμός αὐτός ἐγκρίθηκε ἀπό τὴν προῖσταμένη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή, δηλαδή τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α', στίς 30 Μαρτίου 1994, καί τέθηκε ἄμεσα σέ ἰσχύ.

*Ὁ Ἡγούμενος Τροοδιτίσσης Ἀθανάσιος τελεῖ ἁγιασμό,
κατὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν θεμελίων τῆς Μονῆς.*

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α' προΐσταται τῆς
τελετῆς, κατὰ τὴν κατάθεση τοῦ θεμελίου λίθου.*

Όλα ἦταν πλέον ἔτοιμα, γιά νά ἐπισημοποιηθεῖ ἡ λειτουργία τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου μέ ἐκλογή Ἡγουμένης καί τήν πραγματοποίηση τῶν ἐγκαινίων τοῦ καθολικοῦ. Γιά τόν λόγο αὐτό, ὕστερα ἀπό κατάλληλη πνευματική προετοιμασία τῶν μοναζουσῶν, πραγματοποιήθηκαν, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Πνευματικοῦ τους, ὁ ὁποῖος ἀντιπροσώπευσε καί τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α', ἐκλογές γιά τήν ἀνάδειξη Ἡγουμένης καί μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Στή μυστική ψηφοφορία, πού διεξήχθη, ἀνεδείχθη ὁμόφωνα ὡς Ἡγουμένη ἡ μοναχή Εὐφημία καί ὡς μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου οἱ ἀδελφές Ὀλυμπιάδα, Φιλοθέη, Μαριάμ καί Σαλώμη, ὅποτε ἐτοιμάστηκε σχετικό πρακτικό, πού ἐνεκρίθη ἀπό τήν προϊσταμένη Ἐκκλησιαστική Ἀρχή. Στή συνέχεια, τό βράδυ τῆς 21ης πρὸς τήν 22α Ὀκτωβρίου 1995, ἐτελέσθη ἀγρυπνία καί ἐγιναν τά ἐγκαίνια τοῦ καθολικοῦ. Στό τέλος δέ τοῦ ἑσπερινοῦ τῶν ἐγκαινίων ἐνεθρονίσθη ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α' ἡ πρώτη Ἡγουμένη, μοναχή Εὐφημία. Τό μεγάλο αὐτό πνευματικό γεγονός στήν ἱστορία τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου γιορτάζεται ἔκτοτε μέ ἀγρυπνία, πού πραγματοποιεῖται τήν τρίτη Κυριακή ἐκάστου Ὀκτωβρίου.

Μέ τήν ἐναρξη τῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α' μερίμνησε καί γιά τήν ἐπίλυση τοῦ ζητήματος τοῦ ἐφημερίου, ἔτσι ὥστε ἡ Ἀδελφότητα νά ἔχει τακτικές λειτουργίες καί ὅλες γενικά τίς ἀκολουθίες, πού εἶναι ἀπαραίτητες γιά τήν πνευματική ζωή. Ἀρχικά ἀνέλαβε νά προσφέρει

τίς υπηρεσίες του ό συνταξιούχος π. Άλέξανδρος Μιχαήλ από τό γειτονικό χωριό Καπέδες, τόν όποιο αντικατέστησαν στή συνέχεια διάφοροι ιερείς τής αρχιεπισκοπικής περιφέρειας, πού κάλυπταν τίς λειτουργικές ανάγκες τής Μονής, ενώ άργότερα όρίστηκε, ως τακτικός έφημέριος, ό π. Ήλίας Ήλιάδης από τό χωριό Γερακιές. Σήμερα υπηρετεί στή Μονή, από τό 2011, αρχικά ως διάκονος και στή συνέχεια ως πρεσβύτερος, ό π. Άνδρέας Άλεξάνδρου από τό κατεχόμενο χωριό Βασίλι τής Καρπασίας.

Τό καθολικό τής Μονής.

Ο ΝΑΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ

Όπως ανέφερόθη, ή κατάθεση του θεμέλιου λίθου για τήν ανέγερση τής Μονής τής Θεοτόκου πραγματοποιήθηκε τόν Νοέμβριο του 1991, ή δέ έγκαταβίωση τών πρώτων μοναζουσών σέ αυτήν έγινε τήν 1η Σεπτεμβρίου 1993. Όστόσο, οί οικοδομικές έργασίες συνεχίστηκαν για άρκετό χρονικό διάστημα, μέ ενδιάμεσες διακοπές, λόγω οικονομικών δυσκολιών και άλλων παραγόντων, και ολοκληρώθηκαν μόλις στά τέλη του έτους 2008.

Είναί άξιοσημείωτο ότι ό Ήγούμενος Άθανάσιος, μέ τήν πολύχρονη άσκητική του πείρα, συνέβαλε, ώστε τό όλο οικοδομικό πρόγραμμα νά διαμορφωθεί στή βάση πατερικών πλαισίων και τό αρχιτεκτονικό σχέδιο νά καταρτιστεί μέ στόχο τήν άρμονική λειτουργία καθολικού, ξενώνα και διακονημάτων. Έπεδίωξε δέ, ώστε ή δομή τών κτισμάτων νά επιτρέπει τήν άπρόσκοπτη λειτουργία όλων τών διαφόρων επί μέρους δραστηριοτήτων τής Μονής, παρέχοντας μέν πνευματικό όφελος στους επισκέπτες, χωρίς, όμως, οί άδελφές νά περισπώνται, κατά τήν επιτέλεση τών διακονημάτων τους. Επίσης, εκτός άπό τήν πνευματική του άρωγή, συνέβαλε στήν οικοδόμηση του μο-

ναστηριακοῦ κτίσματος καί ὑλικά, προσφέροντας ἐκ μέρους τῆς Μονῆς Τροοδιτίσσης σημαντικό ποσό χρημάτων, γιά τή συμπλήρωση τῶν διαφόρων ἔργων, καθῶς καί γιά τήν ἀγορά πολλῶν ἀναγκαίων εἰδῶν γιά τή λειτουργία τῆς Μονῆς, ὅπως τῶν καμπάνων, τοῦ εἰκονοστασίου τοῦ καθολικοῦ, τοῦ ἀνελκυστήρα καί τοῦ συστήματος καθαρισμοῦ τοῦ ἀρδεύσιμου νεροῦ. Γιά τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἐργασιῶν σημαντική ὑπῆρξε βέβαια ἡ προσφορά τῆς Ἀδελφότητος «Φιλοθέη», ἡ ὁποία εἰσέφερε τίς μέχρι τότε οἰκονομίες της καί πραγματοποίησε, κατά καιροῦς, δάνεια, καθῶς καί ἀνώνυμου πιστοῦ, ἀνερχόμενη στό ποσό τῶν ἑκατόν χιλιάδων λιρῶν, μέ τή μορφή ἄτοκου δανείου, πού ἐπέτρεψε νά πραγματοποιηθοῦν τά πρῶτα ἔργα καί νά τεθεῖ ἡ βάση γιά τή συνέχισή τους.

Τό καθολικό τῆς Μονῆς εἶναι ρυθμοῦ τρίκλιτης βασιλικῆς καί καμαροσκέπαστο. Τά ἐγκαίνιά του, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, ἔγιναν ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α', στίς 22 Ὀκτωβρίου 1995. Σχετική ἐπιγραφή, πού βρίσκεται στό ἐσωτερικό ὑπέρθυρο τοῦ ναοῦ, μάς πληροφορεῖ τά ἀκόλουθα:

«ΔΕΔΟΜΗΤΑΙ ΤΗ: ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ: ΕΚ ΤΟΥ ΜΗ ΟΝΤΟΣ Η ΙΕΡΑ ΑΥΤΗ ΜΟΝΗ / ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ / ΦΙΛΟΘΕΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΑΥΤΩΝ ΠΑΤΡΟΣ Κ' ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΟΣΙΩΤΑΤΟΥ / ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ Ι.Μ. ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΝ ΕΤΕΣΙ 1989-1994, ΕΠΙ / ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΤΟΥ Α' ΟΥΤΙΣ ΚΑΙ / ΕΝΕΚΑΙΝΙΑΣΕΝ ΤΟΝ ΠΑΝΣΕΠΤΟΝ ΑΥΤΗΣ ΝΑΟΝ,

ΤΟΝ ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ / ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΦΙΕΡΩΘΕΝΤΑ ΤΗΣ
22^α ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1995, ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ / ΗΓΟΥΜ.
ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΣΟΛΩΝΟΣ Κ' ΑΝΝΗΣ ΠΟΙΗ-
ΤΑΡΙΔΟΥ, / ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ Κ' ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ,
ΧΡΥΣΤΑΛΛΑΣ Χ" ΜΙΧΑΗΛ Κ' ΕΤΕΡΩΝ / ΠΟΛΛΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ».

Τό τέμπλο τοῦ ναοῦ εἶναι διακοσμημένο μέ ὠραία μοτίβα καί παραστάσεις, καί κατασκευάστηκε ἀπό τόν Χρῦσανθο Ταλιαδῶρο καί τόν γιό του Νικόλαο, κατὰ τό πρότυπο τοῦ τέμπλου τοῦ προαναφερθέντος ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Σέ παραπλήσιο χῶρο, πού ἐπικοινωνεῖ μέ τό ἱερό βῆμα, ὑπάρχει τό σκευοφυλάκιο καί ἄλλα ἀπαραίτητα βοηθητικά δωμάτια. Στούς χώρους αὐτούς καί ἐντός τοῦ ἱεροῦ βήματος φυλάσσονται σέ κομψές λειψανοθήκες λείψανα Ἁγίων, Μαρτύρων καί Ὁσίων, πού τιμῶνται ἰδιαίτερα στή Μονή τῆς Θεοτόκου. Πρόκειται γιά αὐτά τῆς Ἁγίας Ἀγάθης (ἡμέρα ἑορτῆς ἡ 5ῃ Φεβρουαρίου), τῶν Ἁγίων Θεοδώρου Τήρωνος (17 Φεβρουαρίου καί Σάββατο τῆς πρώτης ἐβδομάδας τῶν νηστειῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς), Νικολάου Πλανᾶ (2 Μαρτίου), Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (9 Μαρτίου), Γεωργίου τοῦ Κυπρίου καί Γεωργίου τοῦ Μεγαλομάρτυρος (23 Ἀπριλίου), Ἁγίων Πατέρων τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Θεοδοσίου (5 Μαΐου) καί Σφαγιασθέντων Πατέρων τῆς Μονῆς Παντοκράτορος Πεντέλης (5 Μαΐου), Ἁγίων Χριστοφόρου (9 Μαΐου), Ἐπιφανίου (12 Μαΐου) καί Ἰωάννου Μοναγρίτου (4 Ἰουνίου), τῆς Ὁσίας Φωτεινῆς

*Τό έσωτερικό του ναού μέ τό ξυλόγλυπτο
είκονοστάσιο.*

*Η ώραία πύλη καί τοιχογραφίες Ίεραρχών στην άψίδα
του ιεροῦ βήματος.*

τῆς Κυπρίας (2 Αὐγούστου), τῶν Ἁγίων Εἰρηναίου Ἐπισκόπου Λουγδούνου (23 Αὐγούστου), Μάμαντος (2 Σεπτεμβρίου), Νεκταρίου (3 Σεπτεμβρίου καί 9 Νοεμβρίου), Ἰωάννου Λαμπαδιστοῦ (4 Ὀκτωβρίου), Ἀρσενίου Καππαδόκου (10 Νοεμβρίου), Ἀββακούμ τοῦ Κυπρίου (2 Δεκεμβρίου) καί Νικολάου (6 Δεκεμβρίου).

Οἱ εἰκόνες στό τέμπλο τοῦ ναοῦ εἶναι βυζαντινῆς τεχνοτροπίας καί ἔργο τοῦ ἀγιογραφικοῦ ἐργαστηρίου τῆς Μονῆς. Τό ἱερό βῆμα κοσμεῖται ἀπό ὠραιότατες τοιχογραφίες, ἐπίσης βυζαντινῆς τεχνοτροπίας, ἔργο τοῦ Κύπριου μαθητῆ τοῦ Φῶτη Κόντογλου, Γεώργιου Γεωργίου, πού κατασκευάστηκαν τό 2001. Στό κέντρο τοῦ ἱεροῦ βήματος ἀπεικονίζεται ὁ Παντοκράτορας καί σέ χαμηλότερο ἐπίπεδο ἡ Πλατυτέρα. Ἀκολουθῶς στήν ἀψίδα, ἀπό ἀριστερά πρὸς τά δεξιὰ, ἀγιογραφοῦνται οἱ Ἅγιοι Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, Σπυρίδων, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Χρυσόστομος, Βασίλειος, Ἀθανάσιος ὁ Μέγας, Κύριλλος καί Εὐλάλιος. Ἐπίσης, στή δεξιὰ κόγχη τοῦ ἱεροῦ βήματος, στό διακονικό, ἀγιογραφεῖται ὁ Μελχισεδέκ καί στήν ἀριστερή, στήν πρόθεση, ἡ Ἄκρα Ταπείνωση. Ἐπιγραφή στό μέσο τῆς ἀψίδας μᾶς ἐνημερώνει, ὅτι οἱ τοιχογραφίες αὐτές ἔγιναν: «ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΟΥ / ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΕΥΣΕΒΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ / ΕΠΙ ΗΓΟΥΜΕΝΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΕΥΦΗΜΙΑΣ. ΒΑ'».

Ἡ εἴσοδος τῆς Μονῆς κοσμεῖται ἐπίσης μέ ψηφιδωτά, πού φιλοτεχνήθηκαν ἀπό τόν Κύπριο ἀγιο-

Ἡ εἴσοδος τῆς Μονῆς μέ τό ψηφιδωτό τῆς Θεοτόκου Ἁγίας Σκέπης καί τήν ἐπιγραφή μέ τό σύμπλεγμα τῶν γραμμάτων Ἱ(ερά) Μ(ονή) Θ(εοτόκου).

Τό ψηφιδωτό τῆς Μικρᾶς Δέησης (Τρίμορφο) στό ἔξωτερικό ὑπέρθυρο τοῦ ναοῦ.

γράφο Σῶζο Γιαννούδη. Τό πρῶτο ἀπό αὐτά ἀπεικονίζει τή Μικρά Δέηση (Τρίμορφο) καί βρίσκεται στό ἐξωτερικό ὑπέρθυρο τοῦ ναοῦ, ἐνῶ δύο ἄλλα, μέ τούς Ἁγίους Ἰωάννη τόν Πρόδρομο καί Ἀντώνιο εἶναι τοποθετημένα ἐκατέρωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ καθολικοῦ. Ἀκόμη, στό ἐσωτερικό ὑπέρθυρο τῆς Μονῆς βρίσκεται ὁ Παντοκράτορας καί δεξιά καί ἀριστερά, ὅπως εἰσέρχεται κάποιος σέ αὐτήν, οἱ Ἀρχάγγελοι Γαβριήλ καί Μιχαήλ, ἐνῶ στό ἐξωτερικό ὑπέρθυρο ἡ Θεοτόκος Ἁγία Σκέπη. Στόν Γιαννούδη ὀφείλεται καί ἡ ἐπιγραφή μέ σύμπλεγμα γραμμάτων καί τήν ὀνομασία τῆς Μονῆς, πού κοσμεῖ τή μετόπη τῆς εἰσόδου τοῦ κτηρίου.

Τό μοναστηριακό οἰκοδόμημα εἶναι διώροφο, τετραγώνου σχήματος καί περικλείει τό καθολικό. Σχεδιάστηκε, μαζί μέ τό καθολικό, ἀπό τό ἀρχιτεκτονικό γραφεῖο Εὐστάθιου Γαλαζῆ, καθ' ὑπόδειξη τοῦ πνευματικοῦ τῆς Μονῆς, Ἡγουμένου Ἀθανασίου, ἔτσι ὥστε, ὅπως ἀναφέρθηκε, οἱ ἐπισκέπτες νά περιορίζονται στούς χώρους τοῦ ξενώνα καί στόν ναό, ἐνῶ οἱ μοναχές νά κινοῦνται στούς ὑπόλοιπους χώρους καί νά ἀσχολοῦνται, χωρίς περισπασμούς, μέ τά διακονήματα καί τό καθημερινό τους πρόγραμμα.

Στό ἰσόγειο τοῦ κτηρίου στεγάζονται τό μικρό συνοδικό, τό ἀρχονταρίκι, δωμάτια καί χῶροι φιλοξενίας τῶν ἐπισκεπτῶν, καί ἡ ἔκθεση βιβλίων, εἰκόνων καί χειροτεχνιῶν τῶν ἀδελφῶν. Στεγάζονται ἐπίσης τό μέγα συνοδικό τῆς Μονῆς, ἡ κουζίνα καί ἡ τράπεζα, τό ζυμωτήριο, ἀποθηκευτικοί χῶροι, ἡ αἴθουσα συνάξεων καί τά ἐργαστήρια, ὅπου οἱ ἀδελφές ἐπι-

τελοῦν τὰ διακονήματά τους: τό ἱεροραφεῖο γιά τήν κατασκευή ἀμφίων γιά κληρικούς καί ὅ,τι χρειάζεται ἕνας ναός, τό κεντητήριο γιά τή φιλοτέχνηση χρυσοκέντητων καλυμμάτων ἀγίας τράπεζας καί ὅ,τι ἄλλο γιά τή θεία λειτουργία, καθώς καί τό ἐργαστήριο χειροτεχνίας, ὅπου ἐτοιμάζονται εἶδη ἐκκλησιαστικῆς τέχνης, καί τὰ ὁποῖα διατίθενται στούς προσκυνητές ἀπό τήν αἴθουσα ἔκθεσης.

Στόν ὄροφο τοῦ κτιρίου βρίσκονται τό ἡγουμενεῖο στή βορειοδυτική γωνία καί στή νοτιοδυτική τό παρεκκλήσιο τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τό ὁποῖο ἀνηγέρθη ταυτόχρονα μέ τό ὑπόλοιπο μοναστηριακό οἰκοδόμημα καί τόν κυρίως ναό. Τό τέμπλο του κατασκευάστηκε ἀπό τόν Νικόλαο Ταλιαδῶρο καί ἔχει παρόμοιες παραστάσεις καί μοτίβα μέ τό ἀντίστοιχο τοῦ κυρίως ναοῦ. Τά ἐγκαίνια τοῦ παρεκκλησίου ἔγιναν ἀπό τόν Θεοφιλέστατο Χωρεπίσκοπο Σαλαμίνοσ Βαρνάβα, στίς 8 Νοεμβρίου 1997. Ἐπιγραφή στό ἐσωτερικό ὑπέρθυρο μᾶς πληροφορεῖ τά ἀκόλουθα:

«ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ / ΕΝΕΚΑΙΝΙΑΣΘΗ ΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ ΤΟΥΤΟ / ΤΟ ΕΠ' ΟΝΟΜΑΤΙ/ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΤΙΜΩΜΕΝΟΝ, / ΥΠΟ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑ / ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΟΥΜΕΝΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΤΙΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΤΟΥ / ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ / ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΧΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, / ΕΠΙ ΗΓΟΥΜΕΝΙΑΣ ΕΥΦΗΜΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ / ΤΗΣ 8ῆς ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997, / ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ ΣΟΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΝΝΗΣ ΠΟΙΗΤΑΡΙΔΟΥ».

Στή νοτιοανατολική γωνία εἶναι ἡ βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς καί στή βορειοανατολική τό ἐργαστήριο τῆς

Τά ψηφιδωτά μέ τούς Ἀρχαγγέλους Μιχαήλ καί Γαβριήλ στό ἐσωτερικό τῆς εἰσόδου τῆς Μονῆς.

ἀγιογραφίας, τό μόνο ἀπό τά ἐργαστήρια, πού βρiscεται στόν ὄροφο, ἐνῶ τά ἄλλα, ὅπως ἀνεφέρθη, εἶναι στό ἰσόγειο. Σέ αὐτό ἀγιογραφοῦνται εἰκόνες βυζαντινῆς τέχνης γιά ναούς, ὅπου ζητηθεῖ, καθῶς καί γιά τά ἰδιωτικά προσκυνητάρια τῶν πιστῶν. Στόν ὄροφο βρίσκονται ἐπίσης τά κελλιά τῶν μοναζουσῶν.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι, ὅταν ἐγκαταστάθηκαν οἱ ἀδελφές στή Μονή, ἀρχικά ἡ γύρω περιοχή ἦταν ἄδεντρη καί ἐντελῶς ἐρημική. Γι' αὐτό καί ἐργάστηκαν σκληρά καί φύτεψαν πολλά δασικά καί καλλωπιστικά δέντρα, ἀλλά καί καρποφόρα, ὅπως ἐλιές, ροδιές, συκιές, χαρουπιές καί ἀμυγδαλιές, μέ ἀποτέλεσμα νά μετατρέψουν τόν περιβάλλοντα χῶρο σέ καταπράσινο κήπο μέ ποικιλία δέντρων καί φυτῶν. Κατασκεύασαν ἀκόμη, μέ τή βοήθεια τοῦ Τμήματος Ἀναπτύξεως Ὑδάτων, μικρό φράγμα, γιά νά συγκρατεῖται τό νερό τῆς βροχῆς καί νά χρησιμοποιεῖται κατὰ τούς θερινούς μῆνες, γιά τό πότισμα τῶν δέντρων καί τοῦ λαχανόκηπου, πού καλύπτει τίς ἀνάγκες τῆς Ἀδελφότητας καί μέρος τῶν σχετικῶν ἀπαιτήσεων τῆς Στέγης Ὑπερηλίκων γυναικῶν, στό οἶκημα τῆς Λευκωσίας. Οἱ μοναχές καλλιεργοῦν ἐπίσης ἀρωματικά φυτά καί βότανα, τά ὁποῖα συσκευάζονται καί διατίθενται στούς προσκυνητές.

Στούς κήπους γύρω ἀπό τή Μονή καί σέ χαμηλότερο ἐπίπεδο ἀπό αὐτό τῆς αὐλῆς καί τοῦ κυρίως ναοῦ, κτίστηκαν ἐπίσης ἀποθήκες καί ἄλλα βοηθητικά οἰκήματα, ὅπου φυλάττονται τά γεωργικά ἐργαλεῖα καί ἀποθηκεύονται διάφορα προϊόντα, ἐλιές καί ἄλλα. Ἀκόμη, ἀνηγέρθη μικρός κοιμητηριακός ναός, ἀφιερω-

*Αναμνηστική φωτογραφία
από την ένθρόνιση της Ήγουμένης Εὐφημίας
μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο τόν Α' καί
τόν Ἡγούμενο Τροοδιτίσης Ἀθανάσιο.*

Όψη τῆς Μονῆς ἀπό τὰ βορειοδυτικά.

Τό καθολικό μέ τήν ἐσωτερική αὐλή καί τό μοναστηριακό οἰκοδόμημα.

μένος στους Ἀρχαγγέλους Μιχαήλ καί Γαβριήλ, ὅπου βρίσκεται καί τό ὀστεοφυλάκιο. Ἡ ἀνέγερση τοῦ ναοῦ ὀλοκληρώθηκε τό 2006, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ χρονολογία, πού βρίσκεται στό ἐξωτερικό ὑπέρθυρο τῆς δυτικῆς εἰσόδου. Τό τέμπλο του εἶναι ἀπλῆς κατασκευῆς καί ἀποτελεῖ ἔργο τοῦ ἐργαστηρίου ξυλογλυπτικῆς «Χρῆστος Καράντωνας καί Υἱοί». Τά ἐγκαίνιά του ἔγιναν, στίς 19 Ὀκτωβρίου 2013, ἀπό τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Καρπασίας Χριστοφόρο.

Τά πρῶτα χρόνια τῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς τῆς Θεοτόκου ὑπῆρξαν ἐξαιρετικά δύσκολα γιά τήν Ἀδελφότητα τῶν μοναζουσῶν, ἀφοῦ εἶχαν νά ἐπιτελέσουν πλῆθος ἀπό ἐργασίες, ὥστε νά μπορέσουν νά διαμορφώσουν κατάλληλα τούς χώρους διαμονῆς τους καί νά ἐτοιμάσουν τά ἐργαστήρια γιά τά διακονήματά τους. Σήμερα, ὕστερα ἀπό σκληρή ἐργασία ἀρκετῶν χρόνων καί τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἔργων ἀνέγερσης τοῦ μοναστηριακοῦ κτηρίου καί τοῦ καθολικοῦ, καθῶς καί τή δημιουργία τῶν γύρω κήπων, οἱ μοναχές ἐπικεντρώθηκαν στό ἱεραποστολικό τους ἔργο καί στήν πνευματική τους οἰκοδομή μέ τήν προσευχή καί τήν ἄσκηση. Ἀφιερωμένες στήν ἀποστολή τους πορεύονται, ἀγωνιζόμενες στή μοναχική τους ζωή, συμβάλλοντες καί στή στήριξη τῶν πολλῶν προσκυνητῶν, οἱ ὁποῖοι, στήν πολυτάραχη ἐποχή μας, βρίσκουν καταφύγιο στήν ἡσυχία τοῦ μοναστηριακοῦ περιβάλλοντος καί στίς τελούμενες ἐκκλησιαστικές ἀκολουθίες, γιά νά ἀναζωογονηθοῦν πνευματικά καί νά ἐνδυναμωθοῦν στόν καθημερινό τους ἀγῶνα.

*Άπό τά διακονήματα τής Άδελφότητας: στό
ίεροραφεϊό.*

Άπό τά διακονήματα τής Άδελφότητας: φύτευση έλιās.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Άθανασίου Ἀρχιμανδρίτου, Ἡγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσσης, *Ἡ Φωνή ἑνός Μοναχοῦ*, Λευκωσία 1998, σ. 281-362.
- Ἀωνόμου, «Πέθανε ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντῖνος Λευκωσιάτης. Κηδεύεται σήμερα», ἔφημ. *Σημερινή*, 15.2.1981.
- Ἀωνόμου, «Χρονικά», *Ἀπόστολος Βαρνάβας* 52 (1991) 410.
- Ἀωνόμου, «Χρονικά», *Ἀπόστολος Βαρνάβας* 56 (1995) 444.
- Γρίββα-Διγενῆ Γεώργιου, *Χρονικόν Ἀγῶνος ΕΟΚΑ 1955-1959*, Λευκωσία 1972, σ. 34, 41-42.
- Εὐφημίας Μοναχῆς, «Τό θαυμαστόν χρονικόν τοῦ Ἰδρύματος “Ἅγιος Νεκτάριος” ἐν Κύπρῳ», στόν τόμο: Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καί Τροιζηνίας - Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Τριάδος (Ἀγίου Νεκταρίου) Αἰγίνης, *Ὁ Γυναικεῖος Μοναχισμός καί ὁ Ἅγιος Νεκτάριος. Πρακτικά Διορθοδόξου Μοναστικοῦ Συνεδρίου ἐπί τῇ ἑκατονταετηρίδι (1846-1996) ἀπό τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου (Αἶγινα 9-11 Σεπτεμβρίου 1996)*, ἐπιμ. Ἀχιλλέα Χαλδαιάκη, σ. 337-348.
- Εὐφημίας Μοναχῆς, «Ἡ προσφορά τοῦ π. Κωνσταντίνου στό ἔργον τοῦ Ἰδρύματος καί τῆς Ἀδελφότητος Φιλοθέης», στόν τόμο: Ἰδρύματος Ἀγίου Νεκταρίου, *Ἐκδήλωση στήν μνήμη τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτη Κων-*

- σταντίνου Λευκωσιάτη. 30 χρόνια από την κοιμήσιν του, Κυριακή 13 Φεβρουαρίου 2011, χ.τ.ξ. 2011, σ. 7-23.
- Κοκκινόφτα Κωστή, «Τά Μοναστήρια τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς», στόν τόμο: Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς - Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς, Ἱερά Μητρόπολις Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς. Ἱστορία - Μνημεῖα - Τέχνη, Λευκωσία 2012, σ. 17.
- Κουδουνάρη Ἀριστείδη, *Βιογραφικόν Λεξικόν Κυπρίων 1800-1920*, Λευκωσία ⁶2010, σ. 304-305.
- Κωνσταντίνου Γιώργου «Ἡ Μονή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στά Καμπιά. Ἀνεγείρεται μοναστήρι στήν Κύπρο μετά ἀπό 250 χρόνια», ἔφημ. Ἀλήθεια, 29.9.1992.
- Μαραθεύτη Μιχαλάκη, «Ἀρχιμ. Κωνσταντίνος Λευκωσιάτης. Ἡ προσφορά του στόν Ἐθνικόν Ἀγῶνα 1955-1959», στόν τόμο: Ἰδρύματος Ἁγίου Νεκταρίου, Ἐκδήλωση στήν μνήμη τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτη Κωνσταντίνου Λευκωσιάτη. 30 χρόνια ἀπό τήν κοιμήσιν του, Κυριακή 13 Φεβρουαρίου 2011, χ.τ.ξ. 2011, σ. 24-34.
- ΠΑΝ (ἐκδόσεις), *Βιογραφικό Λεξικό Κύπρου. Ποιός εἶναι ποιός*, Λευκωσία 1968, σ. 66.
- Παπαγεωργίου Κώστα, *Κυπριακά Μοναστήρια. Τ' ἀγκωνάρια τῆς πίστεως μας*, Ἀθήνα 2007, σ. 145-147.
- Πέτρου π. Πολύβιου, «Τό ἔργο τοῦ π. Κωνσταντίνου στήν Ἱερατική Σχολή Κύπρου», στόν τόμο: Ἰδρύματος Ἁγίου Νεκταρίου, Ἐκδήλωση στήν μνήμη τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτη Κωνσταντίνου Λευκωσιάτη. 30 χρόνια ἀπό τήν κοιμήσιν του, Κυριακή 13 Φεβρουαρίου 2011, χ.τ.ξ. 2011, σ. 35-46.
- Σεραφεῖμ-Λοῖζου Ἐλενίτσας, *Κωνσταντίνος Λευκωσιάτης (ὁ ἄξιος λευῖτης, ὁ φλογερός πατριώτης καί ὁ ἀκάματος κοινωνικός ἐργάτης)*, Ἰδρυμα Ἁγίου Νεκταρίου, Θεσσαλονίκη 1993.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»
ΕΤΥΠΩΘΗ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
«ΘΕΟΠΡΕΣ» Λτδ
ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΤΟΥ 2014
ΣΕ 2.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

